

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101806

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-12-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: 6-с від 15.01.2024

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гранатирко Богдан Віталійович

2. Bohdan Hranatyрко

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політична філософія

Дата захисту: 25-12-2023

Спеціальність за освітою: Філологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 2681 (ДФ 06-23)

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.41

Тема дисертації:

1. Українська національна ідея як підґрунтя суспільного розвитку: соціально-філософський аспект
2. The Ukrainian National Idea as a Basis for Social Development: A Socio-Philosophical Aspect

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене концептуалізації співвіднесення української національної ідеї та проблематики національної ідентичності у контексті магістральних векторів суспільного розвитку. У дисертації розглядаються теоретико-методологічні, концептуальні, аксіологічні, інформаціологічні та гносеологічні виміри впливу української національної ідеї та національної ідентичності на суспільний розвиток. Особлива увага приділяється всебічному окресленню проблемного поля філософії української національної ідеї як запоруки суспільного розвитку в контексті філософії націоналізму, її укоріненості у філософському модусі рецепції та осмислення реальності в західній традиції, а також зв'язку національної ідеї з концептуалізацією понять нації та націоналізму. Використовуючи цивілізаційний, культурологічний, аксіологічний, синергетичний підходи, теоретичні методи історико-культурного, компаративного аналізу, феноменологічний, герменевтичний та інші методи, аналізується структура філософії української національної ідеї, яка є динамічним історико-культурним явищем, процесуальність якого експлікується в дискурсі соціальної інформації, громадській opinio, та її основні функції. Окреслено діалектичний характер

філософами національної ідеї, що розкривається у її здатності до трансформацій за умови збереження смислового ядра. Національна ідея розглянута як складний смисловий комплекс уявлень і смислів, який з необхідністю інтегрований у мовну та комунікативну свідомість індивіда й нації і охоплює проблематику історико-культурного, медіадискурсивного, соціального, політичного, економічного буття політичної нації, суспільства та держави. Проведене дослідження показує зв'язок філософами національної ідеї та понять націоналізму й національної ідентичності, що набуває найбільшої релевантності під кутом зору філософської антропології, оптика якої конкретизується в герменевтичних, феноменологічних, соціологічних і політологічних візіях дискурсу національної ідеї. Національна ідея під таким кутом розгляду концептуально оформлює й окреслює доктринальний зміст націоналізму і як світоглядного принципу, і як політичної стратегії, і як соціального проекту, що дає можливість зробити висновок про визначальне філософське значення змісту національної ідеї для конкретних форм реалізації та побутування доктрини націоналізму. Процеси державотворення та розвитку громадянського суспільства тісно пов'язані зі становленням і побутуванням у масовій свідомості та колективній уяві дискурсу національної ідеї, особливо в часі постання конкузіональних воєн, технологій постправди, боротьби символічних наративів і медіафілософії. В дослідженні аналізується зв'язок національної ідеї зі сферами міфології, колективної уяви та ідеології, причому наголошується, що їх кореляція насамперед залежить від обраного основного критерію визначення національної ідеї, що оприявнює вихідні настанови дослідження та дослідника. Концептуальні, дескриптивні й остенсивні підходи до національної ідеї, за всіх своїх відмінностей, апелюють до символічного й наративного потенціалу мови і мовлення, таким чином витворюючи дискурс національної ідеї в численних варіантах. Слід зазначити, що цей дискурс не обмежується виключно науковим стилем і вимогами поняттєвого апарату і термінології, в ньому можуть бути застосовані метафоричні механізми мови і розуміння. Уперше окреслено діалектичний характер філософами національної ідеї, що розкривається у її здатності до трансформацій за умови збереження смислового ядра. Автор засвідчує, що для індивідуальної та колективної свідомості властивий значний смислогенеративний потенціал і функціонал філософами національної ідеї та її дискурсу. Моноаспектні визначення та тенденційні тлумачення національної ідеї визначено як такі, що ускладнюють її розгляд саме як ідеї філософської. Визначається спроможність національної ідеї щодо нівелювання рекурсивності й ескапізму соціального міфу, акцентовану імперативність і арефлексивність ідеології, а також структурування змісту колективної уяви шляхом організації соціальних уявлень, прагнень і мрій у єдину візію та проект майбутнього. У цьому сенсі національна ідея, синтезуючи минуле, сучасне та майбутнє, монолітизує колективну уяву та консолідує суспільство. Системотворчий потенціал національної ідеї розкривається завдяки аналітично-дискурсивному підходу до неї і бере до уваги вербальні й символічні форми творення, фіксації та побутування смислів у межах як побутових мовленнєвих практик так і в писемній культурі та комунікаційних структурах медіапростору. Національна ідея є практикою комеморації, фіксує зміст колективної пам'яті, обумовлює візію належного на загальнофілософському та соціальному рівнях. Суспільна ідеологія та національна ідентичність розглядаються в роботі як аспекти маніфестації національної ідеї, оскільки вони зворотно детерміновані формами її експлікації в індивідуальній і колективній уяві та свідомості.

2. The dissertation research is dedicated to the conceptualization of the correlation between the Ukrainian national idea and the issues of national identity within the context of the key vectors of societal development. The dissertation explores the theoretical-methodological, conceptual, axiological, information-related, and epistemological dimensions of the influence of the Ukrainian national idea and national identity on societal development. Special attention is devoted to the comprehensive delineation of the problem field of the philosophy of the Ukrainian national idea as a foundation for societal development within the context of the philosophy of nationalism. This includes its philosophical roots within the Western tradition of reality perception and understanding, as well as its connection to the conceptualization of the notions of nation and nationalism. Using civilizational, cultural, axiological, and synergistic approaches, as well as theoretical methods like historical-cultural, comparative analysis, phenomenological, hermeneutical, and others, the structure of the philosophy of the Ukrainian national idea is analyzed. This philosophy is viewed as a dynamic historical-cultural phenomenon,

the processuality of which is explicated within the discourse of social information, public opinion, and its primary functions are outlined. The dialectical nature of the philosophy of the national idea is emphasized, revealing its capacity for transformation while preserving its core meaning. The national idea is considered a complex semantic construct of ideas and meanings, inherently integrated into the linguistic and communicative consciousness of the individual and the nation. It encompasses issues related to the historical-cultural, media-discursive, social, political, economic existence of the political nation, society, and state. The conducted research demonstrates the connection between the concept of the national idea and the notions of nationalism and national identity, which becomes most relevant from the perspective of philosophical anthropology. This perspective is further specified in hermeneutical, phenomenological, sociological, and political visions within the discourse of the national idea. Examining the national idea from this angle conceptually shapes and defines the doctrinal content of nationalism, both as a worldview principle and as a political strategy and social project. This allows us to conclude about the significant philosophical importance of the content of the national idea for the specific forms of the realization and existence of the doctrine of nationalism. The processes of state-building and the development of civil society are closely intertwined with the formation and existence of the discourse of the national idea in the collective consciousness and collective imagination, especially during times of conflicting wars, post-truth technologies, the struggle of symbolic narratives, and media philosophy. It has been established that the national idea is closely linked to the realms of mythology, collective imagination, and ideology. The correlation between these realms primarily depends on the chosen primary criterion for defining the national idea, which shapes the researcher's initial perspectives and orientation. Conceptual, descriptive, and ostensive approaches to the national idea, despite their differences, all draw upon the symbolic and narrative potential of language and discourse, thereby generating a discourse of the national idea in numerous variations. It is worth noting that this discourse is not confined solely to a scholarly style and the requirements of conceptual apparatus and terminology; it may also involve metaphorical mechanisms of language and understanding. For the first time, the dialectical nature of the philosophy of the national idea has been outlined, revealing its capacity for transformation while preserving its core meaning. The author asserts that the concept of the national idea and its discourse possess a significant meaning-generating potential and functionality for both individual and collective consciousness. Mono-aspect definitions and tendentious interpretations of the national idea have been identified as factors that complicate its examination as a philosophical concept. It has been determined that the national idea possesses the ability to mitigate the recursiveness and escapism of the social myth, emphasizing the imperative and non-reflective nature of ideology. Additionally, it contributes to structuring the content of collective imagination by organizing social ideas, aspirations, and dreams into a unified vision and a projection of the future. In this sense, the national idea, synthesizing the past, present, and future, solidifies collective imagination and consolidates society.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Новий напрямок у науці і техніці

Публікації:

- Moroz O., Komysh S., Krasnozhon N., Datsenko V. & Hranatyрко B. The strategy of the historical policy of Ukraine in the context of the development of the Russian-Ukrainian war : an anthropological aspect. Amazonia Investiga. 2022. Vol. 11(57). Pp. 92–99.

- Гранатирко Б. Концепція територіального патріотизму В'ячеслава Липинського як складова західної моделі нації Ентоні Сміта. Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки». Львів-Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2022. С. 5–13.
- Гранатирко Б. Феномен національної ідентичності та нації у концепції Ентоні Сміта. Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії : збірник наук. праць. Львів-Одеса : Вид. дім «Гельветика», 2022. С. 14–21.
- Кожем'якіна О. М., Гранатирко Б. В. Філософія національної ідеї Миколи Міхновського Гуманітарний вісник : всеукр. зб. наук. праць. Число 24. (Серія : Філософські науки) ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2021. С. 5–15.
- Гранатирко Б. В. Архетипи колективного несвідомого: спроба концептуального аналізу. Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві : тези доповідей IV Конгресу соціологічної асоціації України (з міжнародною участю). Харків, 2021. С. 363–364.
- Гранатирко Б. В. Герменевтика : проблеми інтерпретації та розуміння. Суспільні та гуманітарні технології : філософсько-освітній аспект : матеріали VI науково-практичної конференції (23 квітня 2020 року, м. Черкаси) ; упор. Т. О. Дроздова. Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2020. С. 111–113.
- Гранатирко Б. В. Консолідація українського суспільства у військовий час. Соціальні та гуманітарні технології : філософсько-освітній аспект : Матеріали VIII науково-практичної конференції (19 травня 2022 року, м. Черкаси) ; упоряд. і відп. ред. проф. А. І. Бойко. Черкаси : ЧДТУ, 2022. С. 17–19.
- Гранатирко Б. В. Микола Міхновський : Людина, яка випередила час. Суспільні та гуманітарні технології : філософсько-освітній аспект : матеріали VII науково-практичної конференції (24–25 березня 2021 року, м. Черкаси) ; упор. Т. О. Дроздова. Черкаси : ФОП Гордієнко Є. І., 2021. С. 42–44.
- Гранатирко Б. В. Роль народних традицій у формуванні національної культури. Культурно-історична спадщина України : перспективи дослідження та традиції збереження : матеріали IV-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції №34 (Черкаси – Канів, ЧДТУ, 07–08 жовтня 2021 р.) ; упор. В. М. Лазуренко, І. Ю. Стадник, О. О. Яшан. М-во освіти і науки України, Держ. технолог. ун-т. Черкаси : видавець Гордієнко Є. І., 2021. С. 148–150.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Даценко Вікторія Станіславівна

2. Viktorya Datsenko

Кваліфікація: к.філос.н., доцент, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Черкаський державний технологічний університет

Код за ЄДРПОУ: 05390336

Місцезнаходження: бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Борінштейн Євген Русланович

2. Yevgen R. Borinshtejn

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Додонов Роман Олександрович

2. Roman O. Dodonov

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Астапова-Вязьміна Олена Ігорівна
2. Elena I. Astapova-Vyazmina

Кваліфікація: к.філос.н., доц., 09.00.08**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Черкаський державний технологічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 05390336**Місцезнаходження:** бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Богданов Володимир Семенович
2. Volodymyr S. Bogdanov

Кваліфікація: д.філос.н., професор, 09.00.03**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Черкаський державний технологічний університет**Код за ЄДРПОУ:** 05390336**Місцезнаходження:** бульвар Шевченка, буд. 460, Черкаси, Черкаський р-н., 18006, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****VIII. Заключні відомості****Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Бойко Анжела Іванівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Бойко Анжела Іванівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Здобувач PhD

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна